

Huvudman

Thoren Framtid AB
Organisationsnummer: 556749-7051
info@thorengruppen.se

Ärendet

Tillsyn av förskoleklass och grundskolan vid Thoren Framtid Sandbergska i Upplands Väsby kommun.

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Thoren Framtid AB en anmärkning avseende brister rörande *språkval* och *betygskatalog*. Thoren Framtid AB ska senast den **2022-12-14** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser *modersmålsundervisning*, *extra anpassningar och särskilt stöd*, *trygghet* samt *betygssättning*.

Om ärendet

Skolinspektionen har inlett en tillsyn av Thoren Framtid Sandbergska med Thoren Framtid AB som huvudman i Upplands Väsby kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Thoren Framtid Sandbergska följer gällande bestämmelser inom områdena *språkval och modersmål*, *extra anpassningar och särskilt stöd*, *trygghet*, *betygssättning* samt *betygskatalog*.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn mellan den 10 maj och den 20 maj 2022. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat språkvalsblanketten och betygskataloger för vårterminen 2021 samt höstterminen 2021. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över underlaget för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Språkval

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervjuer med såväl elever som lärare och rektor framkommer att Thoren Framtid Sandbergska i praktiken enbart erbjuder spanska, mandarin samt svenska och engelska som språkval. De flesta elever uppger att de bara kan välja mellan spanska och mandarin samt att de inte fått någon information om att det går att läsa något annat språk. Enligt eleverna har de elever som har velat läsa andra språk hänvisats till att läsa på en annan skola. En elev som vid en tidigare skola läste franska var tvungen att byta till spanska då eleven började vid Thoren Framtid Sandbergska.

Skolinspektionen har tagit del av språkvalsblanketten under besöket på skolenheten. Av den framgår det att skolan "erbjuder i första hand undervisning i språken spanska och mandarin" samt att "i de fall fler än 5 elever väljer ett annat språk (franska eller tyska) köps denna tjänst in externt".

Lärare uppger att eleverna får information om att de kan läsa tyska eller franska men att de språken inte marknadsförs lika mycket som spanska och mandarin eftersom skolan inte har egna lärare i de ämnena. Skolan har haft utbyten med skolor i länder som talar spanska och mandarin vilket varit en anledning till varför skolan främst erbjudit dessa språk. Några lärare uppger att skolan vill att eleverna ska läsa spanska och mandarin.

Rektorn uppger att skolan i första hand erbjuder spanska och mandarin som språkval för eleverna. Rektorn uppger vidare att skolan har varit otydlig när det gäller att informera om att eleverna även kan välja franska och tyska. Enligt rektorn kan de genom den nya huvudmannen erbjuda franska och tyska via fjärrundervisning och rektorn uppger att de kommer att förtydliga det på valblanketten.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska som språkval erbjuda minst två av språken franska, spanska och tyska. (9 kap. 5–7 §§ skolförordningen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Thoren Framtid Sandbergska inte i första hand erbjuder minst två av språken franska, spanska och tyska som språkval. Även om det på språkvalsblanketten framgår att om fler än fem elever väljer tyska eller franska så köps tjänsten in externt har eleverna uppfattat det som att det inte går att välja dessa språk. Skolinspektionen bedömer därför att skolan i detta avseende inte uppfyller de krav som gäller för verksamheten.

Betygskatalog

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av betygskatalogen avseende höstterminen 2021 som Skolinspektionen har tagit del av framgår att för 10 elever i årskurs 9 har betyget i musik ändrats för hand till ett lägre betyg utan att det framgår om det är en rättelse eller en ändring som är beslutad. Ändringarna är inte heller daterade, dock är ändringarna signerade av undervisande lärare. För en elev är betyget först ändrat till ett lägre betyg och därefter ändrat tillbaka till det ursprungliga betyget, även det utan datering samt utan att det framgår om det är en rättelse eller en ändring och därtill saknas en signatur av den sista ändringen.

I intervju med rektorn framkommer att hon uppmärksammat att det blivit fel i betygskatalogen gällande de ändringar som gjorts. Rektorn uppger vidare att hon kommer att se till att lärare framöver ser över betygen innan betygskatalogen skrivs ut.

I de synpunkter som huvudmannen lämnade efter kommunikering av underlag inför beslut framgår att de har för avsikt att förtydliga rutinen för betygskatalogen. Framöver kommer en kontrollista att skrivas ut innan en färdig betygskatalog skrivs ut och sedan skrivs under av respektive lärare. Huvudmannen förtydligar även att inga betyg har ändrats efter att de meddelats eleverna. En förklaring till varför just musikbetygen blev ändrade var enligt rektorn att det blev ett byte av musiklärare under höstterminen och i överlämningen till den nya läraren så blev det bedömningen otydlig.

Det framgår vidare av betygskatalogen för höstterminen 2021 att ett flertal ämnen är markerade med "2", det vill säga att ämnet ej ingår i elevens utbildning, trots att eleverna tidigare läst ämnet och fått terminsbetyg. Exempelvis är ämnena geografi, samhällskunskap och teknik markerade som att de ej ingår i utbildningen för samtliga elever i årskurs 9. Detta trots att samtliga elever i den betygskatalog som avser vårterminen 2021 har betyg A-F eller streck i dessa ämnen.

Vidare uppges Upplands Väsby som huvudman i betygskatalogen för höstterminen 2021, trots att det är Thoren Framtid AB som är skolans huvudman.

Rättslig reglering

Beslut om betyg ska dokumenteras på föreskrivet sätt i en betygskatalog. (6 kap. 10 och 23 §§ skolförordningen, § 6-10 och 15 Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2011:123] om betygskatalog).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att betygskatalogen för Thoren Framtid Sandbergska inte följer föreskrifterna avseende att det inte framgår av vilken anledning betyg ändrats, inte heller när ändringen har gjorts, samt även i ett fall att det inte framgår vem som gjort ändringen. Därtill bedömer Skolinspektionen att det är en brist att betygskatalogen inte innehåller elevernas betyg i samtliga ämnen som ingår i elevernas utbildning. Vidare bedömer Skolinspektionen att det är en brist att det är fel huvudman som är angiven i betygskatalogen.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Thoren Framtid AB:s verksamhet vid Thoren Framtid Sandbergska uppfyller inte författningarnas krav vad gäller *språkval* och *betygskatalog*. Skolinspektionen bedömer bristerna som mindre allvarliga och finner därför skäl att tilldela Thoren Framtid AB en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Modersmålsundervisning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervjuer med elever, lärare, representanter för elevhälsan samt rektorn framkommer att elever som har rätt till modersmålsundervisning erbjuds det via Upplands Väsby kommun. Ett flertal elever uppger att de läser modersmål och någon elev uppger att de tackat nej till erbjudande om modersmålsundervisning.

Rättslig reglering

Eleverna ska ges information om rätten till modersmålsundervisning och hur den anordnas på skolenheten. De elever som ska erbjudas modersmålsundervisning erbjuds det. (10 kap. 7 § skollagen, 5 kap. 7-8 §§, 9 kap. 6 § skolförordningen, Lgr 11, 1. Rättigheter och skyldigheter)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervjuer med lärare, elevhälsa och rektor framkommer att lärare har möten varje vecka där de pratar om eleverna och vilka eventuella extra anpassningar som eleverna har behov av. Var tredje vecka är även specialpedagogen och rektorn med på dessa möten och kan vid behov ta med information till träffar med övriga elevhälsan. I samband med de möten där rektorn och specialpedagogen deltar anmäler lärare om det finns oro för att en elev riskerar att inte nå målen trots extra anpassningar. Av intervjuer med specialpedagog och rektorn framkommer att det efter anmälan har startats ett antal utredningar under vårterminen för elever som under flera terminer har haft ett flertal F. I de fall utredningen visar att eleven är i behov av särskilt stöd tar rektorn beslut om detta och ett åtgärdsprogram upprättas. Skolinspektionen har tagit del av exempel på utredningar och åtgärdsprogram och där framkommer att åtgärderna följs upp och utvärderas av elevhälsan i samråd med lärarna.

Rättslig reglering

Om det på något sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 3 kap. 5 § skollagen, ska detta enligt 3 kap. 7 § första stycket skollagen anmälas till rektorn.

Om det på något sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 3 kap. 5 § skollagen, ska detta enligt 3 kap. 7 § första stycket skollagen anmälas till rektorn. Rektor ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd (3 kap. 9 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Thoren Framtid AB brutit mot bestämmelserna när det gäller *extra anpassningar* och *särskilt stöd*. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Trygghet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Disciplinära och andra särskilda åtgärder

Av intervjuer med såväl rektorn, lärare som elever framkommer att skolan vidtagit åtgärder om elever uppträtt olämpligt samt att rektorn utreder allvarliga förseelser. Av intervjuer med rektorn och lärare framkommer att i de fall det har varit aktuellt med disciplinära åtgärder har rektorn fattat beslut om dessa.

Arbete mot kränkande behandling

Skolan har en plan mot diskriminering och kränkande behandling som är ny för läsåret 2021/2022. Av intervju med rektorn framkommer att eleverna deltar i upprättandet av planen mot diskriminering och kränkande behandling dels genom enkäter och dels genom att rektorn går igenom enkätresultat och planen med elevrådet.

Av intervjuer med såväl elever, lärare som rektorn framgår att personalen motverkar kränkande behandling genom att de agerar om det sker en kränkning. Av intervjuer med rektorn och lärare framkommer att personalen anmäler kränkningar till rektorn och att rektorn i sin tur anmäler dessa till huvudmannen.

Rättslig reglering

Disciplinära och andra särskilda åtgärder

Av 5 kap. 9 och 10 §§ skollagen framgår att rektorn ska se till att en utredning görs om en elev vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse. Detta ska ske i samråd med elevens vårdnadshavare. Med utgångspunkt i det som framkommit i utredningen ska rektorn se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas.

I 5 kap. skollagen finns bestämmelser avseende beslut om disciplinära och andra särskilda åtgärder ska fattas i enlighet med författningarnas krav. (5 kap. 6–8, 11–16, 22–24 §§)

Arbete mot kränkande behandling

Enligt 6 kap. 7 och 8 §§ skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för

vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Upprättandet och uppföljningen av planen ska ske under medverkan av elever enligt 6 kap. 8 § skollagen, 2 § förordningen [2006:1083] om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling.

Enligt 5 kap. 6 § skollagen får personal i skolan vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande uppträdande.

Av 6 kap. 10 § skollagen framgår att en lärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Betygssättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av dokumentation i form av betygskatalog och i intervjuer med lärare och rektor framkommer att betyg sätts i slutet av varje termin i de ämnen som eleverna fått undervisning i samt att undervisande lärare beslutar om betyg och samråder med varandra i vid betygssättning. Vidare uppger lärarna och rektor att i de fall undervisningen i ämnet bedrivits av lärare utan legitimation fattas beslutet om betyg i samråd med legitimerad lärare. Av betygskatalogen framgår att de lärare som beslutat om betyget har signerat uppgiften om betyg.

Rättslig reglering

Betyg ska sättas i slutet av varje termin från och med årskurs 6 i de ämnen som eleven har fått undervisning i under terminen (3 kap. 15 § skollagen). Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektor (3 kap. 16 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Thoren Framtid AB brutit mot bestämmelserna när det gäller betygssättning. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredare Maud Karlström

Utredare Mattias Ryd har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även enhetschef Eva-Lena Ölund Brändström och utredare Stina Linder medverkat.